

Bu rapor, Türkiye'deki OCHA misyonu tarafından insani yardım alanında çalışan ortaklar ile işbirliği içinde hazırlanmıştır ve Türkiye'deki insani durum ve deprem sonrası müdahale çalışmalarını kapsamaktadır. Rapor, 23-30 Mart 2023 tarihlerini kapsamaktadır.

ÖNE ÇIKAN HUSUSLAR

Hatay'ın Orhanlı kampındaki UNICEF çadırları, öğrencilerin eğitimlerini sürdürmesine olanak tanıyor. ©UNOCHA/Ahmad Abdulnafi

- Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 24 Martta Kahramanmaraş'a yaptığı ziyarette depremler nedeniyle tüm bölgede **50.000'den fazla** kişinin hayatını kaybettiğini ve yaklaşık **307 bin bina** ve **893 bin bağımsız bölümün** hasar gördüğünü söyledi.
- T.C. Milli Savunma Bakanı, 6 Şubatta meydana gelen depremlerden sonra Türkiye'de bulunan yaklaşık **60 bin Suriyelinin ülkesine döndüğünü** söyledi.
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) en son hazırladığı değerlendirme raporunda, 6 Şubatta Türkiye ve Suriye'de meydana gelen yıkıcı depremlerden sonra **yoksulluğa sürüklenmenin, çocuk işçiliğinde artışın ve mal güvencesi ya da istikrarı olmayan düşük ücretli işlerin** önlenmesi için acil desteğin gerekli olduğu uyarısında bulundu.
- ILO depremden etkilenen bölgelerde **çalışma saatlerinde tahminen %16,0 oranında bir kayıp** olduğunu bildirdi. Faaliyetlerdeki azalma, **tam zamanlı çalışan eşdeğer nitelikte 657 bin işçinin** çalışma saatine karşılık gelmektedir.
- Tahmini **1,6 milyon kişi, hizmetlere sınırlı erişim ile ya da hiç erişimi olmadan ve asgari yaşam koşulları içinde** gayri resmi yerleşim yerlerinde kalıyor.

- Su şebekelerindeki kesintiler nedeniyle **içme suyu** en önemli ihtiyaçlardan biri olarak ortaya çıkmaktadır. Bu kesintiler sadece güvenli ve temiz suya erişimde zorluklar yaratmakla kalmayıp, aynı zamanda gıda güvenliği, tarım ve hayvancılık bakımından da ciddi bir risk doğurmaktadır. Özellikle gayri resmi yerleşim yerlerinde **zaruri hizmetler, hastalık kontrolü, su ve sanitasyon hizmetlerine** erişim öncelikli ihtiyaçlar arasında yer almayı sürdürmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı depremlerden etkilenen tüm **on ilde eğitime yeniden başladı**. Bununla birlikte, afetten en ağır hasar gören dört ilde eğitim, kademeli olarak belli ilçelerde başlatıldı.
- BM kuruluşları ve insani yardım ortakları şimdiye dek, **yaklaşık 711 bin kişiye çadır, İyi Yaşam Ünitesi, araç kiti ve branda dâhil iyileştirilmiş yaşam alanı** sağladı. **4,1 milyondan fazla kişiye giysi, yemek pişirme malzemesi, termal konfor ürünleri, güvenlik ve emniyet ürünleri ve uyku ürünleri dâhil temel ev eşyası** yardımı yapıldı. Yaklaşık **3 milyon kişi** için acil gıda yardımı sağlandı.
- Sağlık Bakanlığına **4,6 milyon doz aşı, 26 metrik ton üreme sağlığı ilacı, 23 ton travma malzemesi ve tıbbi malzeme** ile **16 mobil klinik** sağlandı.
- 1,6 milyon kişiye su, sanitasyon ve hijyen (WASH)** yardımı yapıldı. **901 bin litreden fazla içme suyu ve sanitasyon** için kullanılmak üzere **1,7 milyon litreden fazla su** tedarik edildi. Buna ek olarak, yaklaşık **297 bin hijyen kiti ve 28 binden fazla kadın hijyen kiti** sağlandı.
- Koruma alanında çalışan BM kuruluşları ve ortaklarının bildirdiğine göre, toplumsal cinsiyete duyarlı programların sınırlı sayıda olması sebebiyle **kadınların ve kız çocuklarının özgül ihtiyaçları karşılanmamıştır**. Bu yetersizlik nedeniyle, **kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız durumda olan diğer bireylere yönelik şiddet riski** artmaktadır.
- BM, depremlerden etkilenen 5,2 milyon kişiye yardım etmek için 1 milyar ABD doları tutarında **Acil Yardım Çağrısında** bulundu. 30 Mart itibarıyla çağrının sadece **% 25.8'ine** tekabül eden 259.6 milyon \$ tutarında fonlama sağlandı.

9,1M

kişi doğrudan etkilendi

3M

kişi yerinden oldu

2,97M

kişiye acil gıda yardımı yapıldı

1,6M

kişi WASH yardımından faydalandı

711 Bin

kişiye iyileştirilmiş yaşam alanı sağlandı

GENEL DURUM

Uluslararası Göç Örgütü (IOM), depremler nedeniyle Türkiye'de yaklaşık 3 milyon kişinin yerinden olduğunu bildirdi. Geçici Yerleşim Desteği sektöründen alınan en son verilere göre 2,4 milyondan fazla kişi halen geçici yerleşim yerlerinde yaşıyor. Bunların içinden yaklaşık 1,6 milyon kişi gayri resmi yerleşim yerlerinde ve yaklaşık 792.000 kişi ise resmi yerleşimlerde kalıyor. Afetten en çok etkilenen iller olan Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya, geçici yerleşim yerlerinde kalan kişilerin %92'sine ev sahipliği yapıyor. Hem resmi yerleşimlerde hem de gayri resmi yerleşimlerde yaşayan en yüksek sayıda kişi Hatay'da bulunuyor.

Deprem bölgesindeki Kahramanmaraş, Adıyaman, Hatay ve Malatya illerinin bazı ilçelerinde okullar 27 Mart itibarıyla tekrar açılmaya başladı. Bununla birlikte, resmi ve gayri resmi yerleşim yerlerinde ve kırsal alanda özellikle de okulların henüz yeniden açılmadığı ilçelerde yaşayan okul çağındaki çocukların eğitime erişimleri hala sınırlı. 2022-2023 eğitim yılı uzatma olmadan 16 Haziranda sona erecek. Ancak, okulların kapanması nedeniyle oluşan öğrenme kaybını telafi etmek için yaz programları düzenlenecek. Afet sonrası travmadan bilhassa etkilenen 350.000 mülteci ve göçmen çocuk dâhil olmak üzere okul çağındaki 4 milyon çocuğun yaşamı depremler nedeniyle etkilendi.

Türk Hükümeti, çoğunlukla aynı yardımda bulunan insani yardım ortaklarının desteğiyle, depremlerden etkilenen 4 milyondan fazla kişiye barınma ve konaklama imkanı sağladı; ancak, depremden etkilenen bölgelerde hükümetin yönettiği yerleşimlerde (çadır kentler) kalan en az 590 bin kişi hala zor yaşam koşulları içinde ve hizmetlere erişimi sınırlı olarak yaşıyor. Bu topluluklara insani yardım desteği sağlanmış olmasına rağmen, temel ev eşyalarına yönelik yardım ihtiyaçları devam ediyor. Buna ek olarak, gayri resmi yerleşim yerlerinde yaşayan yaklaşık 1,6 milyon kişi hizmetlere hiç erişimleri olmadan ya da sınırlı erişim ile hala asgari yaşam koşulları içinde bulunuyor. Bu ailelere bazı yardımların yapılmış olmasına rağmen, iyileştirilmiş yaşam alanları, temel ev eşyası ve su ve sanitasyon hizmetlerine daha iyi erişime duydukları ihtiyaç halen devam ediyor.

Barınma, hijyen, sanitasyon, gıda, giysi ve diğer basit ev eşyalarına yönelik ihtiyaç en önemli öncelik olmaya devam etmekle birlikte, kadınlar ve çocuklar için güvenli alanlar, doğum kontrolü ve gebelik önleyici yöntemler, sağlık hizmetlerine ve içme suyuna erişim gibi ortaya çıkan belli bazı ihtiyaçlar da giderek önem kazanmaktadır. BM kuruluşları ve ortakları, mevcut programlarının ergenler, yaşlı kadınlar, bekar kadınlar, reisi kadın olan haneler ve engelli kadınlar gibi kadınların ve kız çocuklarının özgül ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kaldığına dair endişelerini dile getirdi. Bu yetersizlik nedeniyle, kadınlar, kız çocukları ve savunmasız durumda olan diğer bireylere yönelik şiddet riski artmaktadır. Ortaklar, çıkar amaçlı seks ve çocuk yaşta/zorla evlilikler gibi olumsuz baş etme mekanizmalarının da kullanıldığını bildirdi.

Deprem afeti sonrasında müdahale çalışmaları, Türk Hükümetinin liderliğinde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ile koordinasyon içinde ve Türk Kızılayının desteği ile yürütülmektedir. Uluslararası insani yardım kuruluşları, afetten etkilenen nüfusa acil yardım sağlanması için Türk Hükümetine destek vermeye devam etmektedir.

İşbirliği yapan insani yardım ortakları, Türkiye'de acil durum ekiplerini seferber ederek ve yardım operasyonları yürüterek, gıda, tıbbi malzeme, barınma, kıyık ürünler, hijyen kitleri, kadına özel hijyen kitleri, WASH yardımı ve diğer zaruri ihtiyaçlar dahil olmak üzere hayati öneme sahip yardım malzemesi sağlamaktadır.

İNSANİ YARDIM MÜDAHALESİ

Eğitim

İhtiyaçlar:

- Eğitimin yeniden başlatılması sürecinin sorunsuz geçmesini desteklemek için, öğrenme alanları ve öğretmenler için konaklama yerleri olarak kullanılmak üzere konteynerler ya da prefabrik okulların temin edilmesi ve hafif hasar gören 2.533 okulda rehabilitasyon yapılması çok önemlidir.
- Pek çok okul hasar gördüğü ya da tamamen yıkıldığı için, psikososyal destek sağlanmasına ve öğrencilerin derslere yetişmesi için güvenli geçici öğrenme alanlarına ihtiyaç vardır.
- Özellikle kırsal alanda öğrencilerin ve çocukların köylere gidip gelebilmesi için ulaşım sağlanması gereklidir.
- Öğrenciler ve öğretmenler için eğitim malzemelerinin sağlanması gereklidir.

4M

okul çağındaki çocuk
afetten etkilendi.

Yardım:

- Milli Eğitim Bakanlığı, depremden etkilenen **10 ilin hepsinde eğitime yeniden başladı**. (1 Martta Diyarbakır, Şanlıurfa ve Kilis; 13 Martta Adana, Gaziantep ve Osmaniye ile 27 Martta Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya). Okulların tüm ilçelerde açılması için çalışmalar devam ederken, aşağıdaki ilçelerde örgün eğitim başlatılmıştır:
  - Adıyaman (Kahta, Gerger, Sincik, Samsat ve Çelikhan)
  - Hatay (Yayladağı, Altınözü, Erzin, Reyhanlı, Payas, Dört Yol ve Arsuz)
  - Kahramanmaraş (Andırın ve Ekinözü)
  - Malatya (Arapgir, Arguvan, Kale, Pütürge, Doğanyol, Yazıhan, Darende ve Hekimhan)
- Depremden etkilenen 10 ilde, çadır, konteyner ya da prefabrik okullar kullanılarak **2.026 geçici öğrenme alanında** her düzeyde eğitim vermeye devam edilmektedir.
- Milli Eğitim Bakanlığı, depremden etkilenen bölgede **360.000 kırtasiye seti, 26.000.000 ders kitabı** ve yardımcı kaynak dağıttı.
- Depremden etkilenen **illerden ayrılan 254.000 öğrenci** diğer 71 ilde **eğitimine devam ediyor**. Aynı zamanda, deprem bölgesinden diğer illere daha önce taşınmış olan 11.064 öğrenci ise depremden etkilenen illere geri döndü.

- Eğitim Sektörü, afetten etkilenen illerde İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve faal olarak çalışan 30 kuruluşun katılımıyla haftalık koordinasyon toplantıları düzenlemektedir. Kahramanmaraş İl Eğitim Müdürlüğü ildeki eğitim durumu ve öncelikleri ile ilgili genel durum hakkında sunumu yapmıştır. Adıyaman İl Eğitim Müdürlüğü, eğitim alanında ilin ihtiyaçlarını, yapılan müdahaleyi ve eksiklikleri paylaşmak için bu toplantıya katılım sağlayacaktır.

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

- Gayri resmi geçici yerleşim yerlerinde ve kırsal alanda/köylerde **eğitim hizmetlerinin olmaması**.
- Depremden etkilenen illerde eğitimin hızla yeniden başlatılmasını desteklemek için **gerekli geçici öğrenme alanlarının** (konteyner, prefabrik okullar) ve öğretmenlerin konaklama ile ulaşımın imkanlarının **sınırlı olması**.
- Eğitim Sektörü üyelerinin, depremden etkilenen illerde en savunmasız durumda olan çocukların ve ergenlerin eğitim ihtiyacına gerekli ölçüde yanıt verebilmesi için gerekli olan **fonlamanın kısıtlı olması**.

Acil Barınma ve Gıda Dışı Malzemeler

İhtiyaçlar:

- Türk Hükümeti, çoğunlukla aynı yardımda bulunan insani yardım ortaklarının desteğiyle, depremlerden etkilenen **4 milyondan fazla kişiye** barınma ve konaklama imkanı sağladı. Bununla birlikte, depremden etkilenen bölgelerde:
  - Hükümet tarafından yönetilen yerleşim yerlerinde kalan en az **590.000 kişi** (Yerinden Edilme İzleme Matrisine (DTM) göre 593.828 kişi) hala **zor yaşam koşulları içinde ve hizmetlere sınırlı erişim ile çadırda** (çadır kentlerde) **yaşıyor**. Bu durumdaki kişilere bazı yardımların yapılmış olmasına rağmen, Hükümetin sunduğu seçenekler kapsamında ek destek almayı bekledikleri süre içinde temel ev eşyası yardımına ihtiyaçları var.
  - Depremden etkilenen bölgelerde, gayri resmi yerleşim yerlerine ya da hasar gören evlerinin yakınlarında derme çatma barınaklara ve çadırlara **kendi imkanlarıyla yerleşen 1.581.250 kişinin** (DTM 28/03/2023) hala **hizmetlere hiç erişimleri olmadan ya da sınırlı erişim ile asgari yaşam koşulları** içinde yaşadığı bildirildi. Bazı yardımların yapılmış olmasına rağmen, bu ailelerin hala iyileştirilmiş barınma yerlerine, temel ev eşyalarına ve iyileştirilmiş su ve sanitasyon hizmetlerine ihtiyacı bulunuyor.

711BİN

kişi iyileştirilmiş yaşam alanı desteği aldı.

Yardım:

- Depremden etkilenen ailelere sağlanan yardımlarda Türk hükümetine destek olmayı sürdürmeyi amaçlayan insani yardım kuruluşları, en savunmasız ailelere ulaşarak onlara uygun ve tamamlayıcı yardımları götürmeye ve sınırlı kaynakları en çok ihtiyacı olanlar için etkili şekilde kullanmaya çalışmaktadır.
- Bugüne dek, **56 insani yardım kuruluşu**, Barınma Sektörü aracılığıyla koordinasyon, işbirliği ve raporlama yaparak müdahale çalışmalarına katıldı. Bu kuruluşlar, depremden etkilenen 11 ilin hepsinde acil barınma ve temel ev eşyası yardımı sağladı.
  - 212.746 hane ve yaklaşık **710.572 kişiye** ulaşılarak **çadır, İyi Yaşam Üniteleri, araç kitleri ve branda** dâhil olmak üzere **iyileştirilmiş yaşam alanları** sağlandı. Bu aynı yardım ürünlerinin çoğu Türk Hükümetine teslim edildi.
  - 1.240.599 hane ve yaklaşık **4.134.600 kişiye giysi, yemek pişirme malzemesi, termal konfor ürünleri, güvenlik ve emniyet ürünleri ve uyku ürünleri** sağlandı. Bu aynı yardım ürünlerinin çoğu Türk Hükümetine teslim edildi. Barınma Sektörü ortaklarının doğrudan en yüksek sayıdaki haneye ulaştığı ilk üç il Hatay (51.684 hane), Gaziantep (51.224 hane) ve Kahramanmaraş (124.182 hane) oldu.
  - Buna ek olarak, Şanlıurfa ve Adıyaman illerinde 1.595 hane ve yaklaşık **6.380 kişiye doğrudan nakit yardımı** (elden nakit) yapıldı (Temel Ev Eşyası kategorisinde yapılan toplam yardımın % 1,5'i).

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

Hükümetin çadır kentler gibi resmi yerleşim yerlerinde yürüttüğü müdahale çalışmalarına, insan yardım kuruluşlarının devam eden talepler temelinde destek vermeyi sürdürmesi beklenmektedir. Bununla birlikte, fonlamanın ciddi ölçüde eksik olması ve operasyonel kapasitenin sınırlı kalması nedeniyle, kentsel ve kırsal alanlardaki gayri resmi yerleşim yerlerinde sıklıkla giderilmesi için en savunmasız durumda olan hanelere ulaşılmasına ve yardım edilmesine öncelik tanınması çok önemlidir. Bu kapsamda, hasar gören evlerinin yanına kendi imkanlarıyla yerleşen kişilerin olduğu bölgeler

hedef alınmalıdır. Çok az ya da hiç kaynağı olmayan ya da kendini toparlamak için kapasitesi sınırlı olan bu topluluklara acil destek verilmesi gerekir, ancak:

- Gayri resmi yerleşim yerlerine kendi imkanlarıyla yerleşen kişilere nasıl öncelik tanınacağı ve yardım edilebileceğine dair yetkililer ile iletişim kanalları, erişim ve bilgilendirme süreci çok açık değildir.
- Bunun için, toplu aynı yardımlardan, iyileştirilmiş bir programlamaya ve öncelikler doğrultusunda bilinçli ve gerçekçi bir şekilde hedef belirlemeye dayalı bir çalışmaya geçilmesi gerekecektir.

Gıda Güvencesi ve Geçim Kaynakları

İhtiyaçlar:

- Gıda güvencesi**, depremden etkilenen illerde **en yüksek öncelik ihtiyaçlarından** biri olarak tanımlandı. Birinci basamak gıda yardımı halen sıcak yemekler ve aşevleri ile yapılmaktadır. Uygun olduğunda kumanya ya da nakit yardımı yapılmaktadır. Kırsal alanlarda, hayvancılık sektöründe kullanılan hayvanların barınması ve sağlığı ile işgücü mevcudiyeti ile ilgili konuların ele alınarak, geçim kaynaklarının geri kazanılması üzerinde durulmaktadır. 11 ildeki 42 ilçenin gıda güvencesi bakımından yüksek düzeyde ihtiyaca sahip olduğu belirlendi.

2,97M

kişiye acil gıda yardımı yapıldı.

Yardım¹:

- 15 kuruluş, sıcak yemekler ve aşevleri ile **birinci basamak gıda yardımı** sağlayarak, **günde yaklaşık 2,2 milyon kişiye** ulaştı.
- Türk Kızılayı, AFAD, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, BM Kuruluşları ve ulusal ve uluslararası STK'lar tarafından bölgeye gönderilen **276 mobil mutfak** faaliyet göstermektedir.
- Mutfaklar faal durumda olduğunda kumanyalar ile gıda yardımı yapılmaktadır. Şimdiye dek, depremden etkilenen 9 ildeki (Adana, Kilis, Osmaniye, Malatya, Şanlıurfa, Adıyaman, Kahramanmaraş, Gaziantep, Hatay) nüfusa yaklaşık **128 bin kumanya** sağlandı.
- Piyasaların işlediği yerlerde (Şanlıurfa, Hatay, Gaziantep, Kilis, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Malatya) nakit temelli faaliyetler aracılığıyla yaklaşık **80 bin kişiye** ulaşıldı.
- Depremden etkilenen illerde yaşayan çoğu kişi geçim kaynaklarını kaybetti. Çiftçilik yapan toplulukların mevsimsel işlerini zamanında gerçekleştirmesine destek olmak çok önemli olduğundan, Gaziantep ve Kilis'te **250 haneye mevsimsel tarım desteği verildi**. Bu çalışma önümüzdeki haftalarda diğer illere de yaygınlaştırılacaktır.

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

- En acil zorluklardan biri **kırsal alanda ve gayri resmi yerleşimlerde kalan, yeterli hizmet alamayan** ve kaynaklara erişimi sınırlı olan nüfusun belirlenmesi ve bu nüfusa destek sağlanmasıdır. Piyasada yaşanan aksaklıklar ya da yemek pişirme tesislerinin sınırlı olması nedeniyle nakit ya da kumanya yardımlarının yapılamadığı durumlarda, müdahale çalışmalarının bu özel koşullara uyarlanması çok önemlidir.
- Depremden etkilenen belli bölgelerde bazı yararlanıcılar, yemek dağıtım yerlerinde **menüde** sunulan seçeneklere ilişkin **memnuniyetsizliklerini ifade etti**. Türk Kızılayı bu konuyu ele almak amacıyla standart bir menü geliştirerek sektör ortaklarıyla paylaştı. Bu adım, yemek dağıtımını düzene sokacak ve yararlanıcıların ihtiyaçlarının yeterince ele alınmasını sağlayarak, hakkaniyete dayalı bir şekilde yemek dağıtılmasına katkıda bulunacaktır.

¹Bu bilgi, Gıda Güvencesi ve Geçim Kaynakları sektörünün ortaklarından alınan verilerden ve OCHA'nın 3W (Kim, Ne, Nerede) haritasından elde edilmiştir.

Sağlık ve Beslenme

İhtiyaçlar:

- Aşı kampanyasını kolaylaştırmak amacıyla, Adıyaman'da şehir merkezine ve kırsal alanlara ulaşmak için **soğuk-zincir özelliği olan mobil sağlık araçları**.
- Adıyaman'da çadır kentlerde **uygun sanitasyon imkanlarının olmamasının** sağlık üzerindeki olası etkileri.
- Doğum kontrolü ve gebelik önleme.**
- Pek çok bölgede sağlık ve beslenme durumunu etkileyen **barınma, hijyen, gıda ve giysi** gibi temel ihtiyaçlar.
- Çadır ve konteynerlerin az sayıda olması.** Bölgede meydana gelen seller nedeniyle çoğu çadırın tamir edilmesi ya da yenisinin temin edilmesi gerekmektedir.
- Gıda güvenliği, tarım ve hayvancılık bakımından ciddi riskler doğuran su şebekelerindeki kesintiler nedeniyle **içme suyuna** ihtiyaç duyulmaktadır.
- Kişisel ihtiyaçlarını karşılamak isteyen **kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engelli bireylerin hizmetlere ve insani yardıma** ulaşmak için gerekli olan **ulaşım imkanlarına erişimi bulunmamaktadır.**
- Kadınları** şiddet, cinsel istismar ve sömürüye maruz kalma riskinden korumak için **güvenli alanlar.**
- Psikososyal destek hizmetler kapsamında **çocukların oyun oynayabileceği çocuk dostu alanlar.**
- İlaç ihtiyacı;** uzun süreli ve özel tedavi gerektiren hastalıklar için belirli ilaçlar/ tedaviler dâhil ağrı kesiciler ve ateş düşürücü ilaçlar.
- Hatay'daki bir çadır kentte bulunan **kadınlara yönelik sağlık kliniği** için gerekli mali desteğin sağlanması.
- Hamileliğin üçüncü trimester döneminde olan kadınların dinlenebileceği ve yeni doğum yapmış kadınların bebekleriyle birlikte kalabileceği **temiz, hijyenik ve kuru alanlar** sağlamak ve ayrıca emziren anneler için özel bir yer olarak kullanılmak üzere konteynerler.
- Zaruri hizmetlere, hastalık kontrolü ve su ile sanitasyon hizmetlerine** erişim.
- Sivil toplum kuruluşları ile yakın işbirliği içinde, bebeklerin ve küçük çocukların beslenmesi ve 6-23 aylık çocukların birincil bakıcılarına yönelik danışmanlık gibi hizmetleri vermek üzere **Anne Çocuk Köşelerinin kurulması.** Bu köşeler emziren anneleri teşvik etmek ve desteklemek için güvenli alanlar olarak hizmet verecektir.

107BİN

kişiye ulaşıldı.

Yardım:

- Sağlık Bakanlığına **4.600.000 doz aşı, 26 metrik ton üreme sağlığı ilacı, 23 ton travma malzemesi ve tıbbi malzeme** ile **16 mobil klinik** sağlandı.
  - Tetanoz + difteri (2.000.000 doz), MMR (400,000 doz), OPV (1,200,000 doz), kuduz (50,000 doz), kuduz immünglobulini (50.000 doz), ve Hepatit B (900.000 doz) aşıları sağlandı.
- 29 Mart itibarıyla, **11 Acil Durum Tıbbi Ekibi (EMT):**
  - Hatay: 4 Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi(UMKE). Alman Askeri Ekibi ve Samaritan's Purse adlı kuruluş
  - Kahramanmaraş: Birleşik Krallık Acil Durum Ekibi Gaziantep'te faaliyet gösteriyor
  - Sağlık Bakanlığı tarafından yönetilen 4 uluslararası ekip.
- Acil Durum Tıbbi Ekipleri bugüne dek, **58.322** konsültasyon gerçekleştirdi.
- 5.500 kişiye** cinsel ve üreme sağlığı hizmeti verildi.
- 1.600 doğum kiti** sağlandı.
- Depremden etkilenen bölgede **5 statik hizmet birimi** ve **9 mobil erişim ekibi** hizmet veriyor.
- Hijyen kiti, tıbbi malzeme, gıda, gıda dışı malzeme, giysi ve barınma ürünleri dâhil **344.758 ürün** dağıtıldı.
- Ruhsal sağlık ve psikososyal destek ile ilgili 68 faaliyet** gerçekleştirildi. Hatay'daki çadır kentlerde, çocuklar için psikososyal destek faaliyetleri yapıldı ve hizmetler verildi.
- Hatay'daki bir çadır kentte bulunan kadınlara yönelik sağlık kliniği için sağlık malzemeleri temin edildi.
- Kadınlara ve diğer savunmasız bireylere yönelik şiddet ve cinsel ve üreme sağlığı ile ilgili hizmetlerde ve koordinasyonda il sağlık müdürlüklerine destek olmak üzere **9 mobil erişim ekibi** ve **10 çadır** sağlandı.
- Diğer illere taşınan depremedeler için **12 statik hizmet birimi** sağlandı.
- Adıyaman İl Sağlık Müdürlüğü için **1 kiralık araç** sağlandı.
- Bugüne dek, **psikososyal destek veren 1.094** saha personeli "**Uzmana Sor**" seansları ile eğitim aldı.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı psikososyal destek ekibinde görevli **1.476 personel** "**Çocuklar için Psikolojik İlk Yardım**" konusunda eğitim aldı.

- Ruh sağlığı ve psikososyal destek konusunda çalışan paydaşlar, sahadaki mevcut ihtiyaçları ve zorlukları belirlemek ve ortak bir yol haritası geliştirmek için bir koordinasyon toplantısı düzenledi.
- Risk İletişimi ve Toplum Katılımı (RCEE) ekibi, Sağlık Bakanlığına bağlı Sağlıkın Teşviki Daire Başkanlığı ile işbirliği yaparak **sağlık ile ilgili mesajlar** hazırladı.
- 8 temel üniteden oluşan **2017 Kurumlar Arası Acil Sağlık Kiti** temin edildi. Her üniteye üç aylık bir sürede 1.000 kişilik bir nüfus için gerekli olan temel ilaçlar ve tıbbi cihazlar (sarf malzemeleri ve ekipman) yer almaktadır.
- Akut Sulu İshal (AWD) salgınına karşı hazırlıklı olmak için önlemler alınması; Akut Sulu İshal salgınından etkilenebilecek tahmini 60.000 kişiyi bir ay boyunca tedavi edebilmek üzere, beş ilde sağlık hizmeti veren birimlerde AWD kitlerinin (alt düzey periferik kitler ve toplum düzeyinde kitler) **önceden hazır edilmesi**.
- Depremden etkilenen bölgede insani yardım sağlayan paydaşlar arasında **beslenme eksikliklerini ve ihtiyaçları** belirlemek için **bilinç artırıcı programların** düzenlenmesi.

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

- Ciddi tıbbi rahatsızlıkları olan ve engelli bireyler, bekar ebeveynler ve risk altındaki çocuklar en savunmasız gruplar** arasındadır.
- Ciddi tıbbi rahatsızlıkların yaşandığı kronik hastalıklar (%40), fiziksel engellilik durumu (%19) ve çocuk ihmali/risk altındaki çocuklar (%10)** en belirgin eksikliklerin görüldüğü vakalardır.
- Sağlık çalışanlarının bildirdiğine göre, Malatya'da Afgan ve Suriyeli mülteciler için ayrılan bir kampta **aşı, ilaç ve üreme sağlığı desteği** bulunmamaktadır.
- Çoğu faaliyet merkezinde **anne ve üreme sağlığı konusunda çalışan yeterli sayıda ortak** bulunmamaktadır; bu durum bu alanda daha fazla paydaşa duyulan acil ihtiyaca dikkat çekmektedir.
- Sahada yapılan değerlendirmelere göre, **beslenme ile ilgili esas endişe bebek ve küçük çocukların** (özellikler 2 yaşından küçük çocuklar) **beslenmesidir**.

* Bu sektör ile ilgili çalışan Ortaklar arasında Doctors Worldwide Türkiye, LÖSEV (Lösemili Çocuklar Vakfı), IOM (Uluslararası Göç Örgütü), Inara International, OCHA (BM İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi), Project HOPE, Malatya SAM, SGDD-ASAM, UNFPA (BM Nüfus Fonu), UNICEF ve WHO (Dünya Sağlık Örgütü) yer almaktadır.

Koruma

İhtiyaçlar:

- Toplumsal cinsiyete duyarlı mevcut programlar, ergenler, yaşlılar, bekar kadınlar, reinin kadın olduğu haneler ve engelli bireyler dahil **kadınların ve kız çocuklarının özgül ihtiyaçlarını karşılamakta sınırlı kalmaktadır**. Bu yetersizlik nedeniyle, **kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız durumda olan diğer bireylere yönelik şiddet riski artmaktadır**. Koruma sektörü üyeleri, çıkar amaçlı seks ve çocuk yaşta/zorla evlilikler gibi olumsuz baş etme mekanizmalarının ortaya çıktığını tespit etti.
- Odak grubu görüşmeleri düzenleyen koruma sektörü üyeleri, psikososyal destek vermek ve **kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız bireylere yönelik şiddet olaylarını etkili şekilde tespit ederek yönlendirme mekanizmaları oluşturmak için güvenli ve kadın dostu alanlara ciddi bir ihtiyaç** olduğunu tespit etti. Ayrıca, bu tür vakalara müdahale eden kolluk birimlerinin toplumsal cinsiyet ile ilgili kapasite paylaşma faaliyetlerine katılması gerektiği tavsiye edildi.

11.7BİN

yönlendirme koruma ile ilgili ihtiyaçları olan kişilerin uzmanlaşmış hizmetlere ulaşması için gerçekleştirilmiştir.

Yardım:

- Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD-ASAM), Koruma Sektöründe STK'yı temsil eden eş lider olarak seçildi. Hayata Destek (Support to Life) derneği ise çocuk koruma ile ilgili görüşmelerde eş liderlik görevini üstlenecek. Kamer Vakfı, kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız bireylere yönelik şiddet ile ilgili görüşmelere eş lider olarak katılacak.
- Koruma Sektörü, 2021'den itibaren 3RP kapsamında bölgede geliştirilen çalışmaları temel alarak, vaka yönetimi süreçlerini ve araçlarını incelemektedir ve bunları Nisan'da açıklayacaktır. Mevcut araçlar ve çözümler duruma göre uyarlanacaktır.
- Koruma Sektörü, en savunmasız durumda olan ve özel ihtiyaçları bulunan bireylerin ihtiyaçlarına yanıt verilmesine yönelik stratejik ve operasyonel ortaklıkları görüşmek üzere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı AB ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı ile ikili bir toplantı yaptı.

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

- Koruma sektöründeki ortaklar, olumsuz baş etme mekanizmalarına maruz kalabilecek olan ergenler için programlamanın yetersiz olduğunu ve kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız durumdaki diğer bireylere yönelik şiddet riskini vurguladı.
- Şiddet görme riski altında olan kişilere ve kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız durumdaki diğer bireylere yönelik şiddet mağduru olan kişilere ilişkin yasal hizmetler depremler nedeniyle kesintiye uğradı. Depremler sonrası meydana gelen sel felaketi, afetten etkilenen bölgelerde mahkeme süreçlerini engellediği ve kadınlara, kız çocuklarına ve savunmasız durumdaki diğer bireylere yönelik şiddet olaylarının ihbar edilmesi ve mağdurların adalet ve korumaya erişmesi önünde ciddi engeller yarattığı için sorunu daha da kötü hale getirdi.
- Koruma sektörü üyeleri, reisin kadın olduğu haneler, engelli kadınlar ile bakıcıları ve kırsal alanda yaşayan kadınlar gibi en savunmasız durumdaki kadınlar başta olmak üzere kadınlar için gelir yaratıcı fırsatlara ihtiyaç duyulduğunu vurguladı.

Geçici Yerleşim Desteği (GYS)²**İhtiyaçlar:**

- Faaliyet merkezlerindeki irtibat kişileri, yerleşim yerlerine yapılan izleme ziyaretleri sırasında topluluk üyeleri tarafından bildirilen ek ihtiyaçları belirledi. Bu ihtiyaçlar arasında WASH tesisleri (tuvaletler ve duşlar), hijyen kitleri, iç çamaşırı, çadır, içme suyu ve gıdada görülen eksiklikler yer almaktadır.
- En son verilere göre, **yerleşim yerlerinde kalan kişi sayısı 2.374.569'dur**, bunların içinden **1.582.850 kişi** gayri resmi yerleşim yerlerinde ve **791.719 kişi ise resmi yerleşimlerde yaşıyor**. Afetten en ağır hasar gören iller olan Adıyaman, Malatya, Kahramanmaraş ve Hatay, geçici yerleşim yerlerinde kalan kişilerin %92'sine ev sahipliği yapıyor. Hatay, hem resmi yerleşimlerde hem de gayri resmi yerleşimlerde yaşayan kişilerin çoğunluğuna ev sahipliği yapıyor. Resmi yerleşimlerde yaşayan kişilerin %70'i ve gayri resmi yerleşimlerde yaşayan kişilerin %57'si bu ilde bulunuyor.
- Bu temel değerlendirmede yapılacak olan güncellemeler, hala sektörler ile görüşülmekte olup, veri toplama faaliyetinin önümüzdeki hafta başlaması beklenmektedir.

2,4M

kişi resmi ve gayri resmi yerleşim yerlerinde yaşıyor.

Yardım:

- Yerinden Etme İzleme Matrisi (DTM)/Geçici Yerleşim Desteği (GYS) ile ilgili temel değerlendirme tamamlandı ve veriler sektörler ile paylaşıldı. DTM'nin raporları bu hafta paylaşması bekleniyor.
- Depremden etkilenen 11 ildeki 124 ilçenin 116'sında hem resmi hem de gayri resmi yerleşimleri kapsayacak şekilde **saha haritalama çalışmaları** gerçekleştirildi. Çoklu sektörel ihtiyaçları, belli hassasiyetleri olan kişilerin mevcudiyetini ve yerinden olan kişilerle ilgili genel rakamları içeren çevrimiçi bir gösterge tablosu yaratıldı. Gelecekte hazırlanan raporlarda daha detaylı analiz yapılacaktır.
- Geçici Yerleşim Desteğinin faaliyet merkezindeki irtibat kişileri geçtiğimiz hafta 50'den fazla yerleşim yerini ziyaret ederek **eksiklikleri** ve **yönlendirmeleri** belirledi. Ziyaret edilen yerler, topluluğun ve ortakların verdiği geri bildirimler doğrultusunda ve gayri resmi yerleşim yerlerinin yerel haritalandırılması temel alınarak seçildi. Geçtiğimiz hafta faaliyet merkezleri arasında 40 kez yönlendirme yapıldı; bunların önemli bir kısmı hijyen kitleri, tuvaletler, su tankları, ve özellikle kadınlar için giysi gibi gıda dışı malzemeler ve WASH yardımı ile ilgili idi.
- Geçici Yerleşim Desteği kapsamında çalışan beş ortak, hizmet haritalandırması, yönlendirmelerin yapılması ve gayri resmi yerleşim yerlerinde topluluk irtibat kişilerinin belirlenmesi gibi çalışmalar dâhil olmak üzere depremden en fazla etkilenen dört ilde mobil GYS faaliyetlerine başlayacaktır.

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

- Yakın tarihte meydana gelen seller nedeniyle ortakların yönlendirmelere yanıt verme ve eksiklikleri giderme becerisi azalmıştır.

²GYPD genel olarak Kamp Koordinasyon ve Kamp Yönetimi olarak bilinir—GYPD terminolojisinin Türkiye bağlamına uyarlanması için yetkililer ile görüşülerek terminoloji belirlenmiştir.

Su, Sanitasyon ve Hijyen (WASH)

Yardım:

- Toplam **901.737 litre içme suyu** sağlandı.
- Sanitasyon için kullanılmak üzere toplam **1.741.740 litre su** sağlandı.
- **296.753** hijyen kiti sağlandı.
- Depremden etkilenen tüm illere **1.230** adet tuvalet yardımı yapıldı.

- Adıyaman, Hatay ve Kahramanmaraş illerine **1.378** banyo tesisi sağlandı.
- **28.292** kadın hijyen kiti sağlandı.
- BM Kalkınma Programı Temsilciliği (UNDP) tarafından **180** çöp konteyneri sağlandı.
- **113.350** adet bidon yardımı yapıldı.

- **Adana, Adıyaman, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Mersin ve Osmaniye** dâhil dokuz ilde WASH yardımı yapan kuruluşlar şunlardır: **CARE, ACTED, Concern Worldwide, SCI, ASB, Göçmen Dayanışma Derneği, Uluslararası Göç Örgütü, Yardım Konvoyu, IsraAID, Uluslararası Çalışma Örgütü, BM Mülteci Örgütü, BM Kadın Birimi, UNICEF, BM Kalkınma Programı Temsilciliği, BM Nüfus Fonu ve IFRC Uluslararası Kızılağaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu.**

1,6M

kişi WASH yardımından faydalandı.

270BİN

hane WASH yardımından faydalandı.

Eksiklikler:

- Bu sektörde görülen temel eksiklikler, dört faaliyet merkezinde sanitasyon oranlarının kötü olması ve Adıyaman ile Malatya illerinde aktörlerin olmamasıdır.

Kısıtlamalar:

- Uzun süren satın alım süreçleri: sektöre uğrayan yerel piyasalar kısa sürede gerekli kaliteyi karşılayamamaktadır.
- Yetkililerin müdahale planı hala beklenmektedir.
- Engelli bireyler için olanlar dâhil tuvalet ve duş ünitelerinin standartlaştırılması için Hükümet tarafından kabul edilen teknik tasarımların eksikliği.
- Kamusal su kaynaklarının kirlenmesine ilişkin riskleri daha iyi anlamak amacıyla su ve sağlık yetkilileri ile çalışabilmek için su kalitesi analizi yapılması gereklidir.

Erken Toparlanma

İhtiyaçlar:

- **Özel sektör katılımı:** Ulusal işletmeler, depremden etkilenen bölgelerde çiftçilerin temel ihtiyaçlarını ve hayvancılığın canlanması için gereksinimleri değerlendirerek bu konuda destek vermeyi düşünmektedir. Buna ek olarak, strateji ve proje önceliklerini belirlemek için bir alt komite kurulmasını değerlendirmektedirler. Sahadaki ticaret odaları dâhil olmak üzere ulusal/bölgesel ve yerel işletmelerin zamanında bu konuya ilgi göstermesi önemli bir işbirliği fırsatı sunmaktadır.
- **Deprem bölgelerinde dengeli çalışmalar:** Malatya ve Adıyaman illerine özellikle erken toparlanma bağlamında daha fazla destek sağlanmalıdır. BM Kuruluşları ve diğer insani yardım ve kalkınma kuruluşlarının sürece katılımını artırmak açısından Malatya'daki Ticaret Borsası Birliği süreci kolaylaştırıcı bir makam olarak değerlendirilebilir.
- **Erken Toparlanma sektörü faaliyet merkezlerinin oluşturulması ve toplantılarının düzenlenmesi:** Hatay ve Adıyaman illerinde iyi çalışan Erken Toparlanma faaliyet merkezlerinin olması önemlidir. Bu faaliyet merkezlerinin Ticaret Odaları, İhtiyaç Haritası, BM İnsani İşleri Eşgüdüm Ofisi (OCHA), BM Gönüllüleri (UNV), Danimarka Mülteci Konseyi (DRC), Uluslararası Göç Örgütü (IOM), BM Mülteci Örgütü (UNHCR), belediyeler ve fiziksel olarak faaliyet gösterebilecek olan diğer ilgili yardım kuruluşları ve ortaklarının katılımı ile düzenleyeceği toplantılar kritik öneme sahiptir. İki Erken Toparlanma faaliyet merkezinin yakında kurulması beklenmektedir.
- **İşçiler için konaklama imkanları:** Deprem bölgesinde işçiler için konaklama imkanlarının sağlanması hala büyük bir zorluk olmaya devam etmektedir. Kentsel ve kırsal alanlarda bölgesel ekonomiyi canlandırmak ve istikrarlı bir işgücünü çekmek ve sürdürmek için, çadırlar ve konteynerler gibi uygun yaşam koşullarını içeren ayarlamalar yapılması zaruridir.

31

katılımcı kuruluş sayısı

- Orta ve uzun vadeli müdahalelerde işbirliği için yatırım yapılması ve ayrıca Bölgesel Erken Toparlanma ve Kalkınma Merkezlerinin desteklenmesi için **Erken Toparlanma sektörü üyelerinin Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ile iletişime geçmesi** gereklidir.
- **İşgücü piyasasının durumu:** Uluslararası Çalışma Örgütü ILO tarafından yapılan detaylı açıklamalara göre, depremin işgücü piyasası üzerindeki etkileri nedeniyle ekonomik faaliyetlerde (çalışma saatleri) %16,0 oranında bir azalma görüldü; ekonomik faaliyetlerde Adana'da % 0.1'den Malatya'da %58.8'e varan son derece dengesiz bir azalma söz konusudur. 220.000 işletmenin ağır hasar gördüğü ve yıkılacağı tahmin edilmektedir. Durum devam ettiği sürece her ay için işgücü gelirinde 150 milyon ABD doları değerinde azalma olacaktır. Genel olarak depremler, Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerindeki yerel işgücü piyasaları üzerinde çok daha önemli etki bırakmıştır. Kırsal alandaki hanelerin karşı karşıya olduğu yoksulluk ve sosyal güvencesizlik nedeniyle, olumsuz baş etme mekanizması olarak çocuk işçiliğine başvurma riski artmaktadır.
- **İş sağlığı ve güvenliği (İSG):** Bölgede yüksek miktarda asbest olması, iş sağlığı ve güvenliği bakımından endişe vericidir. Özellikle savunmasız gruplar bakımından istihdam ve meslek alanında ayrımcılık yapılması riskini önlemek için özen gösterilmesi gereklidir.
- ILO, TERRA raporunda halihazırda geliştirilmiş olan makro-ekonomik çerçeveye uygun olarak, işgücü piyasasının canlandırılması ve herkes için sürdürülebilir ve insan onuruna yakışır işlerin yaratılması için kapsamlı, **insan merkezli ve çok boyutlu bir toparlanma** stratejisinin geliştirilmesini ve uygulanmasını teklif etmektedir.
- **Kooperatifler ile ilgili meseleler:** Genç İşi Kooperatifi tarafından kooperatifler ile ilgili yapılan acil değerlendirme raporuna göre, bölgedeki kooperatif üyelerinin üretime başlayabilmesi ve yaşamlarını tekrar kurabilmesi için gerekli kısa dönem ihtiyaçları arasında kooperatif üyelerine gelir desteği yapılması, satış ve pazarlama kanallarının güçlendirilmesi, tedarik zincirinin iyileştirilmesi ve kooperatif üyelerine psikososyal destek sağlanması yer almaktadır. Kooperatiflerin genellikle sigortasının olmaması hassasiyetlerini artırmaktadır.
- Makine ekipmanı, altyapı onarımı, tarım ve hayvancılık faaliyetleri ile gıda üretiminin devamlılığı ve sürdürülebilirliği için gerekli olan **orta ve uzun vadeli ihtiyaçlar** vurgulanmaktadır. BM Mülteci Örgütü (sosyal uyuma odaklı olarak) ve I4D gibi sektör üyeleri daha fazla işbirliği fırsatlarıyla ilgilenmektedir.

Yardım:

- **Özel sektör bağışlarını takip aracı:** Takip aracı yakında hayata geçirilecektir. Bağış takip aracı, özel sektörün müdahale çalışmalarına daha fazla dâhil olması amacıyla ilgilerini canlı tutmak için bir fırsat sunacaktır. Şu an itibarıyla, Takip Aracı toplam 3 milyar\$ değerinde olan 121 bağış hakkında veri sunmaktadır, bunlar içinden 94 bağış özel sektör tarafından yapılmıştır.
- **Dijital Ürün (I-4D):** Yerel üreticiler ile özel/kamu/sivil sektör satın alım departmanları arasında İşletmeden İşletmeye (B2B) modelini temel alan eşleştirmelere olanak tanıyan bir dijital platform Mart ayı sonunda (29-30 Mart) hayata geçirilecek. Yerel üreticiler ile ön satış ya da sözleşmeli satışlara ilişkin çalışmalar ve web sitesinin farklı özellikler ile kullanımına yönelik hazırlıklar devam ediyor.
- **Değerlendirmelerin tamamlayıcı niteliği:** UNDP, İhtiyaç Haritası ile işbirliği yaparak, ele alınması gereken meselelerin ve eksikliklerin belirlenmesi için şimdiye dek neler yapıldığına dair genel bir durum özeti sunmak üzere değerlendirmelere yönelik bir analiz hazırlayacak.
- **Nakit temelli müdahale ve piyasa haritalandırılması:** Piyasa değerlendirmesi hala bir eksiklik olarak ortaya çıkmaktadır. Konteyner kentlerde nakit temelli müdahalelerin uygunluğuna, geçim kaynaklarına ve ekonomik dinamiklere yönelik çalışma yapılması gerekmektedir. Bu hafta içinde IOM, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi ile işbirliği içinde, Gaziantep'deki konteyner kentler bağlamında geçim kaynaklarına ilişkin bir değerlendirme yapmayı planlamaktadır.
- **İş Karşılığı Nakit:** İş karşılığı nakit yardımına ilişkin deneyimleri ve planları paylaşmak için 30 Martta bir çalıştay düzenlenecek.
- **Altyapının iyileştirilmesi ve ekonomik kalkınma fırsatları:** Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), imar çalışmaları için toplam 1,2 milyar avro kaynak sağlayacağını, bunun içinden 600 milyon avronun bölgesel finansman için ayrıldığını ve geri kalanın belediyelere tahsis edileceğini ve ayrıca tedarik zincirini güçlendirmek için demiryollarının onarımının da destekleneceğini açıkladı. Şu an faal olarak proje fikirlerini araştıran EBRD, ilgili taraflar ile müzakereler ve toplantılar yapmaya açıktır. Buna ek olarak EBRD, bölgedeki küçük ve orta boy işletmeler (KOBİ) için acil mentörlük ve danışmanlık desteği vermeyi ve mikro işletmeleri hedef alan ekipman tedarik etmeyi teklif etmektedir.
- **Engelli bireylerin kapsanması:** Engelli bireylere yönelik uzmanlaşmış hizmetlerin haritalandırılması sona erdi ve sonuçlar paylaşılacak.
- **Kooperatif ekonomisinin yeniden yapılanması:** Araştırma ve kapasite geliştirme projeleri ile ülke genelinde farklı bölgelerdeki kooperatiflerin teşvik edilmesi için çalışan Genç İşi Kooperatifi, kooperatif ve sosyal dayanışma

ekonomisi temsilcileri ile yapılan ve afetten etkilenen kooperatiflerin kısa, orta ve uzun vadeli ihtiyaçlarına dikkat çeken bir anketin sonuçlarını yayınladı.

- **Bölgesel Toparlanma ve Kalkınma Merkezi:** Bölgesel Toparlanma ve Kalkınma Merkezlerinin kurulması için Gaziantep ve Adana Ticaret Odaları ile protokoller imzalandı. Bu merkezler, mali desteğe ihtiyaç duyan KOBİ'lere ve kooperatiflere yardım etmek için mevcut fonları aktararak ve mentörlük ve teknik destek sağlayarak sosyo-ekonomik kalkınma alanındaki zorlukları ele alacak.
- **KOBİ'lere ve mikro işletmelere yönelik yardım:** Hatay'da Danimarka Mülteci Konseyi (DRC), teknik ve mali yardım sağlanarak resmi mikro-işletmelerin kurulması ve desteklenmesini amaçlayan ve Nisan-Haziran ayları arasında kapsayan üç aylık bir ekonomik iyileştirme planını uygulamaktadır. Buna ek olarak, Nisan ayı sonlarında Hatay Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği ortaklığında Reyhanlı ve Hatay belediyelerinde sınırlı sayıda yararlanıcıya yönelik İş Karşılığı Nakit programı ile ilgili faaliyetler yürütülecektir.
- **Ortaklık fırsatları:** UNICEF'in Birlikte ve Gençlik Alanı merkezlerine temel oluşturan kavramlar, faaliyetleri birbiri ile ilişkilendiren ve çocukların ve gençlerin gelişimi için daha sürekli ve tutarlı girişimler tasarlayabilen ortaklıklar geliştirmek için bir fırsat sunmaktadır. Bu programlar mesleki eğitimler, işe yerleştirme, tiyatro, müzik ve diğer sanatsal faaliyetleri kapsayabilir. Bunu gerçekleştirmek için, yerel ve ulusal sanatçılar, özel sektör kuruluşları, BM Gönüllüler Programı ve topluluk gönüllüleri gibi Erken Toparlanma Sektöründe ve ağ yapılarında yer alan ilgili ortaklar arasında sinerji yaratmak gereklidir.

Eksiklikler & Kısıtlamalar:

- **Erken Toparlanma sektöründe** bugüne dek genel olarak **fon eksikliği** görülmektedir; Brüksel'de düzenlenen Bağışçılar Konferansı sonrasında daha fazla fon sağlanması beklenmektedir
- İşçilerin maaşlarının ödenmesinde karşılaşılan **mali kısıtlamalar**.
- Makinelerin ve fabrikaların hasar görmesi, işçi açığı ve ham maddelere yetersiz erişim olması nedeniyle ekonomik faaliyetlere tam kapasite yeniden başlanması sürecinde **altyapıda görülen kısıtlamalar**.
- Hayvancılık ve tarım sektörlerine özel bir önem verilerek, kırsal ekonomiye **daha fazla özen** gösterilmesi **ve destek** sağlanması gerekmektedir.
- **Bölgesel ekonomide istikrarın korunması:** Gaziantep ve Adana Ticaret Odalarının belirttiği gibi, depremler bölgenin ekonomisinde kilit bir rol oynayan bazı sanayi şirketlerinin faaliyetlerini ciddi ölçüde etkiledi. Bu şirketler üretim yapamamakta ve bankadan kredi çekmekte sıkıntılar yaşamaktadır.
- **KOBİ'ler ve çiftçiler** başta olmak üzere **işletmeler için nakit** yardımı sağlanması bu işletmelerin ayakta kalabilmesi ve nitelikli işgücünü elinde tutabilmesi için esastır.

Lojistik ve Acil Durumda Telekomünikasyon

Lojistik

- Lojistik Sektörü toplantıları, her Salı yerel saat 16:00'da yapılmak üzere haftada bire indi.
- 24 Mart 2023 itibarıyla ve Mayıs ayının ortasına kadar sürdürülmek üzere, kullanıcılar için ücretsiz ortak depolama hizmetleri verilmektedir. Bugüne dek, iki ortak adına 19 MT ve 116 m³ insani yardım kargosu depolandı.
- Değerlendirmeler sonrasında Lojistik Sektör, depolama alanının Adıyaman'daki insani yardım kuruluşları için bir zorluk olabileceği kararına vardı. İlçe seviyesinde depo alanı kullanılmasına yönelik talepleri toplamak için UNDAC ekibi ile yapılan görüşmeler devam ediyor.
- UPS Vakfının Lojistik Sektör ile işbirliği yaparak oluşturduğu Köln-İstanbul arasındaki hava köprüsü, 4 Nisan 2023 tarihinde kapatılacak.
- Lojistik Sektörü, Nisan ayı ortasından sonra lojistik ve bilgi yönetimi desteği bakımından insan kaynaklarının hazır olmasını güvence altına almak için personel düzenlemelerini incelemektedir. 28 Mart 2023 tarihinde Ulusal Lojistik Sorumlusu pozisyonu için bir iş ilanı açılmıştır.

20

şarj istasyonu Hatay ve Malatya'daki geçici yerleşim yerlerinde faaliyete geçmiştir.

GENEL KOORDİNASYON

Koordinasyon:

- Sektörler arası koordinasyon grubu toplantıları, Gaziantep'te haftada iki kez (Pazartesi ve Perşembe günleri) Türkiye Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Dışişleri Bakanlığının katılımı ile düzenlenmeye devam edecektir.
- Sektörler, Adıyaman ve Malatya illerinde mevcudiyetlerini ve koordinasyon çalışmalarını güçlendirmektedir.

Stratejik Planlama:

- Sektörler arası koordinasyon grubu, coğrafi öncelik sırasını belirleme çalışmasını tamamladı.** Çok Sektörlü İlk Hızlı Değerlendirmeden (MIRA) elde edilen sonuçlar, GYS/DTM verileri ve sektöre özel göstergeler de dâhil, çeşitli veri setleri kullanılarak bir derecelendirme **aracı** geliştirildi. 5 en yüksek puan olmak üzere 1 ile 5 arasında bir ölçek kullanılarak, depremden etkilenen her ilçenin ihtiyaçlarının aciliyet derecesi belirlenmektedir. Yerleri değişen 1,47 milyon kişinin olduğu, depremden etkilenen toplam 14 ilçeye, en yüksek puan olan 5 verilmiştir. İnsani yardım aktörleri, bu derecelendirme aracını kullanarak nereye müdahale edilmesi gerektiğine dair daha etkili bir karar alabilir ve sektörel değerlendirmeler ile tamamlanması gereken kapsamlı ve çok sektörlü bir yaklaşımın uygulanmasını temin edebilir.

FONLAMA

16 Şubat 2023 tarihinde BM, depremlerden etkilenen 5,2 milyon kişiye yardım etmek için 1 milyar ABD doları tutarında **Acil Yardım Çağrısında** bulundu. 30 Mart itibariyle çağrının sadece **% 25,8'ine** karşılık gelen 259,6 milyon \$ tutarında fonlama sağlandı.

1,01B\$
GEREKLI OLAN

259,6M\$
FON SAĞLANAN

746,9M\$
KARŞILANMAYAN

SEKTÖR	(ABD\$)	GEREKLI OLAN	FON SAĞLANAN	KARŞILANMAYAN
Eğitim	%15	41,0M\$	6,2M\$	34,9M\$
Acil Barınma / Gıda Dışı Malzemeler	%42	246,6M\$	104,7M\$	141,9M\$
Gıda Güvencesi ve Geçim kaynakları	%49	107,1M\$	52,5M\$	54,6M\$
Sağlık ve Beslenme	%14	118,1M\$	16,2M\$	101,8M\$
Koruma	%14	104,8M\$	14,5M\$	90,3M\$
Geçici Yerleşim Desteği	%3	7,0M\$	0,2M\$	6,8M\$
Su, Sanitasyon ve Hijyen (WASH)	%22	84,9M\$	18,7M\$	66,2M\$
Çok Amaçlı Nakdi Yardım ve Sosyal Koruma	%9	143,6M\$	12,4M\$	131,2M\$
Erken Toparlanma ve Enkaz Kaldırma	%4	148,5M\$	6,1M\$	142,4M\$
Lojistik ve Acil Durumda Telekomünikasyon	%53	3,0M\$	1,6M\$	1,4M\$
Koordinasyon	%57	2,0M\$	1,1M\$	0,9M\$
Belirtilmemiş	-	-	25,5M\$	-

Fon sağlanan

Karşılanmayan

Veri kaynakları: <https://fts.unocha.org/appeals/1150/summary>

Daha fazla bilgi için lütfen temasa geçiniz:

Gizem Yarbil Gurol, Kamuyu Bilgilendirme Yöneticisi, gizem.yarbil@un.org, Cep telefonu: +31 6 34 38 22 74, WhatsApp 31 6 15 22 24 81

Daha fazla bilgi için lütfen bakınız: <https://response.reliefweb.int/turkiye>